

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 459/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť PharmDr. E. Š., Česká republika, a P. T. K., Česká republika, zastúpených Advokátskou kanceláriou H., s. r. o., za ktorú koná advokát JUDr. M. H., B., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PharmDr. E. Š. a P. T. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2010 doručená sťažnosť PharmDr. E. Š., Česká republika, a P. T. K., Česká republika (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na majetok podľa

čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010 a ústavný súd žiadajú, aby nálezom „*vyslovil, že naše základné právo na rovnaký zákonný obsah vlastníckeho práva a právo na ochranu majetku podľa Čl. 20 ods.1 Ústavy a Čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 15 Co 82/2010-46 z 20.4.2010 porušené boli, uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 15 Co 82/2010-46 z 20.4.2010 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie a priznal nám náhradu trov konania pred Ústavným súdom SR*“.

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu, sťažovatelia, ktorí sú spoluvlastníkmi rekreačnej chaty v B. súp. č. 5 na parc. č. 31, k. ú. B. a pozemku parc. č. 28/1, parc. č. 28/2, parc. č. 29, parc. č. 30, parc. č. 31 a parc. č. 33/3 zapísaných na LV č. 1124, k. ú. B. B., ktoré v rokoch 2000 a 2001 rekonštruovali s investíciou takmer 1 000 000 Sk, podali Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie predbežného opatrenia smerujúci proti spoločnostiam W., s. r. o., B., a M., a. s., B. (ďalej len „odporcovia“), ktorým sa domáhali uloženia povinnosti odporcom „*zdržať sa užívania nehnuteľností*“ bližšie špecifikovaných v návrhu zapísaných na LV č. 1214 a LV č. 1263, k. ú. B. B. „*na účely prevádzky drevovýroby a to až do doby získania právoplatného rozhodnutia orgánov ochrany verejného zdravia, ktorým dôjde k udeleniu súhlasu s uvedením priestorov v B. B. č. 4 do prevádzky a schváleniu prevádzkového poriadku, alebo do doby rozhodnutia vo veci samej*“. Zároveň žiadali okresný súd, aby uložil odporcom podať žalobu vo veci samej („*žalovaní sú povinní v lehote 30 dní podať žalobu vo veci samej*“). Tvrdili, že z nehnuteľností vo vlastníctve odporcov (ktoré odporcovia užívajú spoločne ako drevovýroba) vychádza hluk, ktorý prekračuje prípustné hladiny hluku vznikajúci z prevádzky technického zariadenia – pily. Tento hluk preniká na nehnuteľnosť sťažovateľov. Podľa tvrdenia sťažovateľov od 1. júla 2009 je prevádzkovateľom drevovýroby spoločnosť W., s. r. o. Okresnému súdu predložili protokol z merania hluku vo vonkajšom prostredí ev. č. 09-09 a 09-10 vyhotovený na základe meraní 30. – 31. júla 2009 a 19. augusta 2009 MVDr. J. V., PhD., z ktorého vyplýva, že pre referenčné intervaly deň, večer a noc presahujú namerané hodnoty najvyššiu prípustnú

hladinu hluku vo vonkajšom prostredí. Sťažovatelia v návrhu na vydanie predbežného opatrenia poukázali na to, že tento stav trvá už dlhodobo (viac ako sedem rokov), a preto už v minulosti podali okresnému súdu obdobné návrhy na nariadenie predbežných opatrení, avšak bezúspešne (konania boli vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 7 C 42/09 a sp. zn. 6 C 203/2009). Podanie ďalšieho návrhu na vydanie predbežného opatrenia odôvodnili tým, že sa nachádzajú v situácii, keď nemajú k dispozícii žiadny iný účinný prostriedok nápravy. Prenikajúcim hlukom trpia už viac ako sedem rokov. Táto skutočnosť im bráni v pokojnom užívaní ich majetku. Návrhom vo veci samej sa chcú domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva v zmysle ustanovenia § 123 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odporcovia ako vlastníci užívajú podľa tvrdenia sťažovateľov nehnuteľnosti, z ktorých pochádza hluk v rozpore so zákonom. Stavby boli skolaudované rozhodnutím Krajského stavebného úradu v B. B. č. KSU BB – 2008-311/487-1:OŠSS Ja z 29. mája 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 5. júna 2008. Toto rozhodnutie bolo napadnuté sťažovateľmi žalobou o preskúmanie jeho zákonnosti na správnom súde, avšak o žalobe sťažovateľov nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté. Hoci sa podľa § 13 ods. 4 v spojení s § 27 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pred začatím prevádzkovania drevovýroby vyžaduje rozhodnutie orgánov ochrany zdravia, ktorým sa odsúhlasí prevádzkový poriadok a udelí sa súhlas s uvedením priestorov do prevádzky, odporcovia takýto súhlas nemajú. Spoločnosť W., s. r. o., síce požiadala Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Ž. 12. mája 2010 o vydanie takéhoto rozhodnutia, avšak konanie vedené pod č. B/2010/00800-3 bolo rozhodnutím zo 14. júna 2010 prerušené do doplnenia podania, najneskôr však do 14. júla 2010 s tým, že inak konanie zastaví. Odporcovia svojím konaním znemožňujú podľa tvrdení sťažovateľov obom sťažovateľom výkon ich vlastníckych práv k nehnuteľnosti v ich vlastníctve.

Okresný súd návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia uznesením č. k. 5 C 20/2010-16 z 22. februára 2010 zamietol a odporcom náhradu trov konania nepriznal. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, okresný súd považoval za preukázané, že sťažovatelia sú vlastníckymi nehnuteľnosťami zapísaných na LV č. 1124, k. ú. B. B., avšak odporca W., s. r. o., už ani v čase podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia vlastníkom nehnuteľností (sušiarne, trafostanice a parc. č. 26/7) nebol a ich vlastníkom

v čase rozhodovania okresného súdu bola spoločnosť L., s. r. o. S poukazom na toto zistenie dospel okresný súd k záveru, že odporca W., s. r. o., nie je v konaní pasívne legitimovaný, a preto návrh na vydanie predbežného opatrenia voči nemu musel byť zamietnutý (nemožno mu uložiť zákaz nakladania s nehnuteľnosťami, ktorých nie je vlastníkom). Odporca M., a. s., je vlastníkom nehnuteľností, tak ako ich označili sťažovatelia v návrhu na vydanie predbežného opatrenia, aj v čase rozhodovania okresného súdu. Nehnuteľnosti vo vlastníctve tohto odporcu sa nachádzajú v susedstve nehnuteľností sťažovateľov. Z protokolov o meraní hluku považoval okresný súd za preukázané, že k prekročeniu povolených hodnôt v čase merania došlo. Zo správy od Obecného úradu B. B. okresný súd zistil, že sťažovatelia sa v obci nachádzali naposledy v januári 2010 a ani v čase rozhodovania súdu sa v obci nenachádzajú; v obci na trvalý pobyt prihlásení nie sú, keďže ide o cudzincov, sú evidovaní v evidencii cudzineckej polície. Okresný súd poukázal na to, že ak má byť návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovené, vyžaduje sa predpoklad, aby sa danosť práva aspoň osvedčila, aby neboli vážne pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, t. j. aby sa osvedčilo aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Okresný súd dospel k záveru, že sťažovatelia osvedčili danosť práva, avšak nepreukázali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy pre sťažovateľov. K tomuto záveru dospel s poukazom na to, že sťažovatelia sa zdržujú v obci B. B. iba sporadicky, v čase rozhodovania súdu aktuálne neznášajú nadmerný hluk, pretože sa v obci nezdržujú, navyše samotná existencia nadmerného hluku bola preukázaná iba v čase meraní (v roku 2009). V konaní o predbežnom opatrení nemožno vykonávať dokazovanie na otázku trvania a intenzity hluku – takto možno postupovať v konaní o veci samej. Navyše, v danom prípade nariadením predbežného opatrenia v rozsahu, v akom to navrhujú sťažovatelia, by došlo k neprimeranosti medzi právom, ktoré má byť obmedzené, a právom, ktoré má byť chránené; ide o nepomer medzi právom navrhovateľov, ktorému má byť poskytnutá ochrana a právom odporcu, keďže sťažovatelia sa domáhajú úplného pozastavenia výrobnjej činnosti. V danom prípade je namieste, aby si sťažovatelia uplatnili nárok na ochranu svojich práv žalobou vo veci samej (čo však dosiaľ neurobili), pretože iba takto sa môžu domôcť ochrany vlastníckeho práva s konečnou platnosťou.

Potom, ako proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podali odvolanie sťažovatelia, zaoberal sa vecou krajský súd. Uznesením č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010

uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14. mája 2010.

Sťažovatelia v sťažnosti doručenej ústavnému súdu svoje tvrdenie o porušení ich základného práva na vlastníctvo a práva na majetok uznesením krajského súdu č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010 odôvodnili takto:

«Podľa § 52 ods.1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. v platnom znení v spojení s § 13 ods.4 písm. a) cit. zákona je právnická osoba povinná predkladať opatrenia a návrhy na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizácia faktorov životného prostredia na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností.

Z uvedeného dovodzujeme, že právo užívať majetok ako drevovýrobu vlastníkom ani prevádzkovateľovi dosiaľ neprislúcha a vznikne až kladným rozhodnutím RUVZ v Z., bez ohľadu na právoplatné kolaudačné rozhodnutie. Toto sme i náležite tvrdili v predbežnom konaní.

Krajský súd, avšak i súd prvostupňový vo svojich rozhodnutiach ale na túto skutočnosť neprihliadajú a túto cielene prehliadajú. Domnievame sa, že tým všeobecné súdy napádanými rozhodnutiami porušujú Čl. 20 ods. 1 Ústavy SR keď poskytujú vlastníkom a prevádzkovateľom zjavne porušujúcim zákon súdnu ochranu na náš úkor.

Uvedomujeme si, že otázku ochrany vlastníckeho práva ako práva ústavného zveruje právny poriadok Slovenskej republiky do rúk predovšetkým všeobecných súdov.

Odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici však podľa nášho názoru priam dáva vlastníkom a prevádzkovateľom drevovýroby silný nástroj ochrany ich nezákonného správania, keď výslovne uvádza, že „rozhodovanie orgánov štátnej správy nemôže obmedziť výkon vlastníckeho práva“. Záver prezentovaný v uznesení Krajského súdu podľa nášho názoru výslovne odporuje vyššie cit. ustanoveniam zákona a Ústavy SR.

Ktorý úrad bude mať teraz dosť argumentov brániť vlastníkovi a prevádzkovateľovi drevovýroby v porušovaní zákona, keď vecne príslušný odvolací súd tento stav odobril, a to dokonca za situácie zisteného a preukázaného pokračovania prípustných hladín hluku?

Pzn.1: Dovoľujeme si poznamenať, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia (avšak i v správnych konaniach iniciovaných pred RUVZ v Z. súvisiacich s daným

nezákonným stavom) sme sa nedomáhali znemožnenia výkonu užívacieho práva pre našich susedov. Domáhali sme sa len zákazu užívania presne stanoveným spôsobom – na účely prevádzky drevovýroby. Akékoľvek iné užívanie majetku našich susedov by nám za danej situácie neprekážalo.

Pzn.2: Rovnako sme nútení informovať Vážený súd, že samotný vlastník, resp. jeho prevádzkovateľ ignoruje potrebu získania rozhodnutia RUVZ v Z., ktoré by ho oprávňovalo prevádzkovať drevovýrobu. Dňa 29.10.2009 bolo právoplatne zastavené takéto konanie pred UVZ SR, nakoľko nový prevádzkovateľ drevovýroby, spoločnosť W. s.r.o. B., ktorá je prevádzkovateľkou už od 1.7.2009 nepožiadala o zmenu účastníkov konania. Nové konanie začalo až na základe vykonania štátneho dozoru dňa 12.5.2010, avšak i toto bude pravdepodobne pre nečinnosť menovanej spoločnosti zastavené.

Taktiež si uvedomujeme, že tu napádané rozhodnutie všeobecného súdu je rozhodnutím vydaným v predbežnom konaní. Spôsob rozhodnutia avšak najmä jeho odôvodnenie nás ale privádza k záveru, že i žaloba vo veci samej by bola posúdená úplne rovnako.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a to uznesením krajského súdu č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Krajský súd uznesenie č. k. 15 Co 82/2010-46 z 20. apríla 2010 odôvodnil takto:

„Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods.1, 2 O.s.p. vo výroku ako vecne správne potvrdil.

Podľa ust. § 76 ods.1 písm. e/ O.s.p. môže súd uložiť účastníkovi konania, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami a podľa písm. f/ citovaného ustanovenia niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. Pred nariadením takéhoto opatrenia vychádza súd z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne odôvodnený a ďalej skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia. Zákaz nakladania s vecami alebo právami uloží takým spôsobom, aby nenarušil činnosť účastníka, ktorá je nevyhnutná pre plnenie jeho povinností voči tretím osobám alebo aby ho neobmedzoval v ekonomickej činnosti, čo by v konečnom dôsledku mohlo negatívne ovplyvniť uspokojenie práva účastníka, ktorý podal návrh. Už z návrhu na vydanie predbežného opatrenia podávaného pred začatím konania musí byť zrejmé čoho sa mieni navrhovateľ v budúcom konaní domáhať, teda akú žalobu mieni podať. Len tak je možné

posúdiť, či navrhované predbežné opatrenie má vzťah k predmetu budúceho konania o žalobe, najmä či vzťah, ktorý sa predbežným opatrením upraví, bude vyriešený konečným rozhodnutím vydaným na základe žaloby.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že návrhu navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia tak, ako to navrhovali podaným návrhom, nie je možné vyhovieť. Pomery účastníkov nie je potrebné upraviť v takom rozsahu, ako to navrhujú a okrem toho nie je možné vyhovieť takému návrhu, ktorým žiadali, aby bola uložená povinnosť odporcom podať do 30 dní na súde žalobu vo veci samej. Z listinných dôkazov pripojených navrhovateľmi 1/ a 2/ k návrhu vyplýva, že sú spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré susedia s nehnuteľnosťami vlastnícky patriacich odporcovi 1/ a pokiaľ ide o parc. č. 26/7 terajšej spoločnosti L. s.r.o. so sídlom v B. a na nehnuteľnostiach vedených na odporcu 1/, vykonáva prevádzku drevovýroby odporca 1/. Podľa vyjadrenia Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 11.11.2009, ktoré bolo zaslané právnomu zástupcovi navrhovateľov, k uvedenému dňu nepodal návrh na vstúpenie do konania o uvedenie priestorov prevádzky drevovýroby spoločnosti W. a.s. namiesto pôvodného žiadateľa. Je tiež preukázané, že v dôsledku činnosti prevádzok drevovýroby dochádza k prekračovaniu povolenej miery hlučnosti. Nie je právne významná tá skutočnosť, že sa majú navrhovatelia zdržiavať na svojich nehnuteľnostiach len sporadicky. Nie je však možné vyhovieť návrhu navrhovateľov, ktorí sa domáhajú vydania predbežného opatrenia, ktorým by bolo zakázané odporcom zdržať sa užívania nehnuteľnosti na účely prevádzky drevovýroby až do doby získania právoplatného rozhodnutia orgánov ochrany verejného zdravia, ktorým dôjde k udeleniu súhlasu s uvedením priestorov v B. č.4 do prevádzky a schváleniu prevádzkového poriadku. Odporcov 1/ a 2/ nemožno obmedziť v užívaní nehnuteľností do rozhodnutia správnych orgánov. Ustanovenie § 123 Občianskeho zákonníka upravuje práva vlastníka. Ide o práve vec držať, užívať, požívať jeho plody a nakladať s ním. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia by neprimerane zasiahol do týchto práv, pretože právom vlastníka je vec užívať v súlade so zákonom, tj tak, aby sa neposudzovalo ust. § 127 ods.1 Občianskeho zákonníka. Okresný súd teda správne rozhodol, keď návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietol.“

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého krajský súd tým, že potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia (uloženie povinnosti odporcom zdržať sa prevádzkovania drevovýroby do rozhodnutia správnych orgánov), porušil základné právo sťažovateľov na vlastníctvo a ich právo na majetok vo vzťahu k nehnuteľnostiam v ich podielovom spoluvlastníctve. Inak povedané, k porušeniu základného práva sťažovateľov na vlastníctvo a práva na majetok malo dôjsť tým, že krajský súd nezakázal odporcom prevádzkovať drevovýrobu.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. II. ÚS 81/07, II. ÚS 198/05) vyslovil, že rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie v súdnom konaní možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je však len také ich porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „OSP“) v spojitosti s predbežnými opatreniami (I. ÚS 52/09).

Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení ide o poskytnutie dočasnej ochrany, pretože až právoplatné rozhodnutie vo veci samej je konečným rozhodnutím (II. ÚS 141/04, IV. ÚS 291/07).

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie... nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom...

Podstatou rozhodnutí krajského soudu a okresního soudu a důvodem, pro který byl návrh stěžovatelův na vydání předběžného opatření zamítnutý, je (okrem iného) spôsob, ktorý sťažovatelia na ochranu svojich práv použili (návrh na vydanie predbežného opatrenia), a rozsah, v ktorom sa domáhali zákazu voči žalovaným (trvanie predbežného opatrenia do rozhodnutia správnych orgánov; úplné pozastavenie výrobnéj činnosti). Z oboch rozhodnutí vyplýva, že za správny spôsob ochrany, ktorý mali sťažovatelia použiť, treba považovať podanie žaloby vo veci samej (podľa § 127 Občianskeho zákonníka), v ktorom je možné vykonať i dokazovanie v potrebnom rozsahu, a to aj s poukazom na to, že podľa tvrdení samotných sťažovateľov nemenný stav trvá už 7 rokov (z toho vyplývajúci nedostatok naliehavosti potreby upraviť pomery účastníkov občianskeho súdneho konania predbežným opatrením).

Ústavný súd sa stotožňuje s dôvodmi vyslovenými všeobecnými súdmi, pre ktoré dospeli k záveru, že návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia bolo nevyhnutné zamietnuť. Tieto dôvody jasne a zrozumiteľne dávajú odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Formulovanie princípov posudzovania podmienok na nariadenie predbežného opatrenia všeobecnými súdmi považuje ústavný súd za zodpovedajúce zmyslu a účelu zákonnej úpravy i záverom právnej teórie a stotožňuje sa s nimi. Aj podľa názoru ústavného súdu sa sťažovatelia mohli (a stále môžu) domáhať ochrany svojich práv žalobou vo veci samej opierajúcou sa o ustanovenie § 127 Občianskeho zákonníka.

Keďže predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd v prípadoch obdobných prípadu sťažovateľov je len také ich porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné v konaní o veci samej, považuje ústavný súd už z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľov na porušenie ich základného práva na vlastníctvo a práva na majetok nevydaním sťažovateľmi navrhovaného predbežného opatrenia za zjavne neopodstatnenú, pretože sťažovateľom ostáva zachované ich právo domáhať sa ochrany svojich práv podaním žaloby vo veci samej.

Z týchto dôvodov odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov namietajúcu porušenie ich základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd vychádzajúc z toho, že pri svojom rozhodovaní je viazaný petitom sťažnosti, sa už nezaoberal tým, či postupom všeobecných súdov mohlo dôjsť k porušeniu iných základných práv sťažovateľov, než ktoré označili v petite svojej sťažnosti. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia však ústavný súd dáva do pozornosti sťažovateľom rozhodovacu prax Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach, ktorých podstatou bolo rozhodovanie vnútroštátnych orgánov o poskytovaní ochrany proti nadmernému obťažovaniu hlukom a iným obdobným zásahom do životného prostredia vo väzbe na čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. *Moreno Gómez v. Španielsko*, sťažnosť č. 4143/02, rozhodnutie zo 16. novembra 2004, 53 – 56).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2010